

To byla sláva! Otevření metra

Vzdělávací cíl: Žáci rozklíčují účel dílčích pasáží rozhlasové nahrávky a posoudí důležitost otevření pražského metra v roce 1974 z pohledu různých historických aktérů (posluchače rozhlasu, komunistické strany, Sovětského svazu).

Klíčová slova: Československo 70. léta, technika, propaganda, každodennost, dobové perspektivy, hledáme klíčové detaily

Práce s jednotlivými slidy: Poznámky:

1 POSLECH NAHRÁVKY A ZKOUMÁNÍ MAPY (10 min.)

Poslouchání zvukového záznamu a prohlížení mapy metra s pomocí lupy.

2 ANALÝZA ČÁSTÍ NAHRÁVKY (15 min.)

Poslouchání jednotlivých částí nahrávky, přiřazování fotografií a vymýšlení charakteristického názvu ke každé z částí. Zápis do textových polí.

Důležité je, aby žáci věděli, proč vybrali daný název. Názvy se ve třídě mohou lišit.

1. část: Úvodní komentář, popis situace.

Fotografie novinářů stojících před pódiem.

2. část: Projev primátora. Fotografie řečnícího primátora.

3. část: Reportáž z místa, přestřihávání pásky.

Fotografie přestřihnutí pásky.

4. část: Popis projížďky a rozhovor s Husákem.

Fotografie z průběhu rozhovoru. 5. část: Píseň Jásejme, Pražané.

Fotografie obalu desky.

3 ANALÝZA VYBRANÉ ČÁSTI NAHRÁVKY (10 min.)

Hledání pasáže, která nejlépe odráží, co znamenalo otevření metra pro posluchače rádia, komunistickou stranu a Sovětský svaz. Charakterizování vybrané části do textového pole a zamýšlení se nad důvodem, proč byla do reportáže zařazena.

Žáci si mohou vybrat různé části nahrávky a pak vzájemně sdílet své postřehy.

- 1. část: Žáci mohou vyzdvihnout důraz na jedinečnost a důležitost události (53. město, bohatá výzdoba, účast nejvyšších představitelů státu) a spolupráci se SSSR (na výročí osvobození, sovětská delegace, hymna čs. i sovětská)
- 2. část: Žáci si mohou všimnout, že důležitou součástí projevu je poděkování československým i sovětským stavitelům (spolupráce se SSSR, společný svátek, hrdinové práce) a vyzdvihnutí otevření metra jako ukázky splnění dávného snu (chlouba, hrdost celé republiky, realizování touhy, atd.).

Poznámky:

- 3. část: Žáci mohou poukázat na snahu vtáhnout posluchače do děje a zprostředkovat slavnostnost okamžiku (slavnostní pochod, koberec, potlesk, stříhání pásky).
- 4. část: Žáci mohou vnímat rozhovor s nejvyšším představitelem strany G. Husákem jako podtrhnutí důležitosti celé akce.
- 5. část: Píseň se může snažit oslovit co nejširší publikum, ukazuje na splnění snu, začátek nového a kritizuje ty, kterým se to nelíbí (chytlavá melodie, nový svět, srovnání s bájemi, sny, škarohlídům zmar).

4 INTERPRETACE PRAMENŮ (10 min.)

Žáci na základě předchozí analýzy pramenů odpovídají do textových polí na otázky: O Co znamenalo otevření metra pro komunistickou stranu, posluchače rádia, Sovětský svaz?

KSČ ukázala veřejnosti, že komunistická strana je schopna plnit dávné sny a zlepšovat život obyvatel (nejen Prahv).

Posluchači rádia mohli zažít atmosféru otevření a představovat si jízdu metrem (pro veřejnost bylo metro otevřeno o den později). Pro cestující v Praze zlepšení dopravy.

SSSR vzkázal obyvatelům Československa, že umí pomáhat, že bez něho by metro nebylo. To bylo důležité i vzhledem k sovětské okupaci od roku 1968.

Další možnosti zapojení do výuky:

- a) Nejen pro pražské žáky může být zajímavé přiřazovat k historickým názvům stanic současné názvy a hledat původ tehdejších a současných pojmenování. Aktuálně se řeší <u>návrh koncepce MHD do roku 2029</u>, jenž předkládá k diskusi přejmenování některých stanic metra.
- b) Kdy začala jezdit doprava k vaší škole? A jaký to mělo ohlas?